

А.І.Шведка – студентка 4 курсу
ОПП «Міжнародні відносини»
факультету міжнародних відносин
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

С.М.Кулик – кандидат політичних наук,
доцент кафедри міжнародних відносин
факультету міжнародних відносин
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

РЕАКЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА НА СТРАТЕГІЮ МАСОВИХ ДЕПОРТАЦІЙ ПРЕЗИДЕНТА США Д.ТРАМПА 2025 РОКУ

Історично США є країною мігрантів і якщо раніше хвилі міграцій розтягувалися на десятиліття, то нині країна стикнулася з різким напливом мігрантів. За даними Митно-прикордонної служби США, у 2023 р. на Південному кордоні було зафіксовано понад 2 млн спроб нелегального перетину [9]. У 2025 р. новообраний президент США Д.Трамп оголосив про посилення імміграційної політики, зокрема масштабну хвилю депортацій. Це була одна з його передвиборчих обіцянок: провести «наймасштабнішу депортацію в історії США». Загальна кількість мігрантів у США досягла свого історичного максимуму в січні 2025 р. – 53 млн осіб, що становило 15,8% населення США [8]. У 2021 р. кількість мігрантів з інших країн, окрім Мексики, зросла від 6,4 млн до 9,7 млн в 2023 р., що переважно пов'язано з пандемією COVID-19 та дестабілізацією економічної та політичної ситуацій в країнах Латинської Америки та Карибського басейну. Після Мексики, країнами з найбільшою кількістю мігрантів у США у 2023 р. були: Гватемала – 850 тис., Сальвадор – 850 тис., Гондурас – 775 тис. та Індія – 680 тис. осіб. Із 2021 до 2023 рр. зросла загальна кількість мігрантів з Венесуели, Куби, України, Нікарагуа, Перу, Еквадору та Колумбії [8].

Ситуація з великою кількістю мігрантів у провідних країнах світу щороку стає гіршою. Старі методи вже не діють, тому уряди шукають нових способів боротьби з великим напливом людей. У серпні 2024 р. адміністрація Д.Байдена призупинила прийняття мігрантів через програму *CHNV (Cuba, Haiti, Nicaragua, Venezuela parole program)*, що давала можливість громадянам з Куби, Гаїті, Нікарагуа та Венесуели законно в'їжджати до США на підставі тимчасового дозволу терміном до двох років за наявності фінансового спонсора і перевірки безпеки. Метою цієї програми було зменшення нелегальної міграції через південний кордон США та створення контрольованих каналів для шукачів притулку з країн, охоплених кризами. Після липня 2024 р. за цією програмою було прийнято лише 35 тис. осіб, що становило майже 10% від кількості, прийнятої за попередні 12 місяців. Станом на листопад 2024 р. прийом заяв за програмою *CHNV* фактично не здійснювали, що засвідчило її призупинення у межах нової політики адміністрації Д.Байдена щодо посилення контролю за імміграційними потоками [8].

У перші тижні президентства Д.Трамп видав указ, що розширив повноваження міграційних служб країни. Один з них скасовував правило, що забороняло імміграційні рейди в зонах, що вважають «чутливими», такі як школи, лікарні та церкви. Інший закликав до розширення програми, що дозволяє ICE (Міграційна та митна правоохоронна служба США) делегувати свої обов'язки щодо імміграційного контролю державній та місцевій поліції. Раніше примусове виселення з території США було законним в межах до 160 км від міжнародних кордонів США, а з приходом нової влади легальною стала депортація у будь-якій частині країни, якщо підозрювана особа не могла довести своє перебування у США протягом двох років. Міністерство оборони заявило, що надасть військові літаки для депортації незаконних мігрантів. Пентагон оголосив про розгортання ще 1500 військовослужбовців дійсної служби на південному кордоні США, що було зроблено на додаток до 2500 військовослужбовців дійсної служби, які вже перебували

там. Це означало 60% збільшення чисельності армійських військ у регіоні. Військові використовували гелікоптери для допомоги агентам прикордонної служби у моніторингу, а також допомагали у будівництві бар'єрів, щоб зупинити в'їзд мігрантів. Д.Трамп призупинив в'їзд до США всіх мігрантів без документів, а прикордонникам було доручено повертати людей без надання їм розгляду щодо отримання притулку. До видання наказу мігранти могли прибувати на кордон США та мали законне право просити притулку. Такі різкі дії з боку адміністрації Д.Трампа привели до дипломатичного конфлікту з Колумбією. Уряд Колумбії не надав дозволу на посадку двох військових літаків США, що перевозили незаконних колумбійських мігрантів в США назад на Батьківщину. Президент країни Г.Петро заявив, що «США не можуть ставитися до колумбійських мігрантів як до злочинців» і що до них потрібно «ставитися з гідністю». Д.Трамп одразу ж наклав 25% мита на всі колумбійські товари та погрожував збільшити їх до 50% за тиждень. У підсумку такий метод спрацював, адже Колумбії не потрібна торговельна війна з США, таким чином нова адміністрація показала, що жодна держава не зможе уникнути повернення своїх громадян. Звернемо увагу, що попередник Д.Трампа – Д.Байден – також проводив депортації, проте у 2024 р. США прийняли понад 100 тис. біженців, що стало найвищим показником із 1995 р. [10].

Президент Д.Трамп наказав Міграційній та митній правоохоронній службі США збільшити щоденні арешти мігрантів із попереднього плану – однієї тисячі до трьох тисяч арештів щодня. За даними міграційної служби, у перші чотири місяці 2025 р. було депортовано майже 200 тис. осіб. Кількість арештів помітно збільшилась після промови С.Міллера – радника Білого дому та розробника імміграційної політики Д.Трампа, який був незадоволений роботою посадовців ICE через недостатню кількість арештів. С.Міллер та Секретар Департаменту внутрішньої безпеки – К.Ноем також погрожували звільнити 10% регіональних чиновників ICE на основі кількості проведених арештів їхніми службами [4].

Окремою вразливою групою є українські біженці у США. Особливо після публічної сварки президента США Д.Трампа із Президентом України В.Зеленським у лютому 2025 р., на якій Д.Трамп різко розкритикував В.Зеленського, закликавши його «припинити війну з Росією» та «зосередитись на внутрішніх питаннях». Після неї американська сторона тимчасово заморозила частину військової допомоги Україні, а президент США публічно заявив, що «США не повинні вічність фінансувати конфлікт у Європі». У березні 2025 р. Д.Трамп заявив, що розгляне питання скасування тимчасового правового статусу українців, яких на території США у 2025 р. було 240 тис. осіб [5]. Це рішення прагнули ухвалити, як частину ширшого плану депортувати 1,8 млн осіб, які перебувають у США на основі гуманітарних програм. Хоча офіційні представники адміністрації заявляли, що ініціатива перегляду статусів мігрантів була підготовлена ще до зустрічі із В.Зеленським, політичний підтекст став очевидним. Відтак, питання українських переселенців перейшло з гуманітарної площини у політичну, що стало сигналом як для американського електорату, так і для влади Києва. Паралельно адміністрація Д.Трампа ініціювала перегляд зовнішньої допомоги й частково призупинила роботу низки програм *USAID* в Україні, обмеживши запуск нових грантів, і провела ревізію чинних проєктів. Це вписувалося у комплексне скорочення зовнішніх витрат США та переорієнтації ресурсів на внутрішні потреби. Крім того, це був додатковий сигнал Україні щодо умовності американської підтримки. Попри жорстку риторику, тимчасовий статус українців зрештою не був скасований, що пояснювали опором конгресу, юридичними обмеженнями та небажанням повністю руйнувати механізми американського впливу у Східній Європі [5]. Проте сама загроза його анулювання була маркером політизації гуманітарного питання. Після лютневої суперечки з В.Зеленським Д.Трамп неодноразово використовував українську тему у внутрішній риториці, стверджуючи, що «гроші, що витрачають на підтримку іноземних біженців, мають йти американцям».

Значна частина громадян США погоджувались, що деякі мігранти все ж повинні бути депортовані. За даними опитування в березні 2025 р., 31% американців вважали, що депортувати потрібно всіх осіб, які перебувають у країні нелегально, 51% – лише деяких,

що в більшості пов'язано із злочинністю, 16% – депортувати нікого не потрібно. Приблизно кожен п'ятий американець (19%) висловив особисті занепокоєння, щодо можливої депортації себе або своїх рідних [7].

У зв'язку із реалізацію нової міграційної політики адміністрації Д.Трампа, влітку 2025 р. спалахнули протести у Лос-Анджелісі, Нью-Йорку та багатьох інших містах, що їх традиційно вважають «містами мігрантів». За даними *NBC News*, 4 червня була зафіксована рекордна кількість арештів мігрантів протягом одного дня – 2200 осіб. Протести супроводжували мародерство та підпали автомобілів. Для розгону демонстрантів влада використала сльозогінний газ та гумові палиці. Переслідування учасників протестів, арешти їх на парковках і робочих місцях викликали незадоволення серед американців [2]. Такі дії, а також припинення розгляду заявок щодо надання притулку викликали переважно негативну реакцію громадян. При цьому громадська думка розділилась. Так, залучення місцевих правоохоронних органів схвалювали – 50% опитаних, а 49% були проти. Дослідження показали, що загалом 47% громадян ставляться негативно до імміграційної політики адміністрації Д.Трампа [1].

Хоча рейди поліції у великих містах викликали хвилю обурення, уже в жовтні 2025 р. було зафіксовано найнижчий рівень спроб перетину кордону США та Мексики за останніх п'ятдесят років – 238 тис [3]. Митна та прикордонна служба США заявила, що протягом перебування Д.Байдена при владі було зафіксовано 11 млн спроб перетину кордону. Зменшення випадків нелегального перетину кордону трактували як ефективність імміграційної політики адміністрації Д.Трампа. На тлі жорсткішої риторики щодо «неконтрольованої міграції» президент також спробував скасувати право отримання громадянства за місцем народження, посиляючись на те, що ця практика нібито стимулює нелегальну міграцію та створює додаткове навантаження на соціальні служби. Проте ця ініціатива не була ухвалена, оскільки юристи Білого дому та провідні конституціоналісти вказали на те, що Чотирнадцята поправка Конституції США чітко гарантує громадянство всім народженим у країні, а її зміна без схвалення Конгресом і конституційного процесу неможлива. У випадку, якщо скасування *jus soli* спрацювало, то діти мігрантів, народжені в США, залишалися б «негромадянами» та могли б бути депортовані разом із батьками. Це також потенційно зменшило б кількість нових громадян США на сотні тисяч осіб щороку, що суттєво змінило б демографічний баланс. Для стратегії Республіканської партії це важливо: виборці з іммігрантським походженням у довгостроковій перспективі частіше підтримують демократів [3].

Депортації іноземних громадян також вплинули на економічні показники. Прогнозували, що до 2028 р. можливе скорочення реального ВВП на 7,8%. Втрати оцінювали у 1,1 трлн дол. США щороку, що можна було б порівняти з рецесією 2007–2009 рр. Масові депортації могли критично вплинути на такі критичні галузі, як сільське господарство, будівництво, медицина та догляд. За прогнозами Американської ради з питань міграції, масова депортація могла вилучити з ринку до 1,5 млн працівників у сфері будівництва, 225 тис., 461 тис. у транспорті та логістиці, 225 тис. у сільському господарстві та 1 млн у сфері гостинності [6].

Висновки. Стратегія масових депортацій досягла певної мети, проте ціною поляризації населення. Це зумовить наслідки в майбутньому. Адже столітні ідеали США, як «країни іммігрантів» опинилися у центрі гострих суперечок. Масові протестні акції в Лос-Анджелесі, Нью-Йорку та інших великих містах продемонстрували, що багато американців готові виходити на вулиці за демократію і справедливість. Такі події закарбувалися у громадській свідомості як нова фаза соціальної напруженості. Кампанія масових депортацій зробила імміграцію однією з найсуперечливіших тем 2025 р. в США. Широка підтримка жорстких заходів серед частини громадян контрастує з рішучим опором значної іншої частини суспільства, що свідчить про тривалий розкол у суспільних настроях.

Джерела та література:

1. Americans have mixed to negative views of trump administration immigration actions/ J.Baxter Oliphant. Pew Research Center. URL: <https://www.pewresearch.org/politics/2025/06/17/americans-have-mixed-to-negative-views-of-trump-administration-immigration-actions/> (дата звернення: 10.11.2025).
2. Epstein K., Debusmann B., Hayes C. LA protests: perfect storm as mass deportations collide with city of immigrants. BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio. URL: <https://www.bbc.com/news/articles/c3d47v7394go> (дата звернення: 09.11.2025).
3. Halpert M. Illegal US-Mexico border crossings hit lowest level in over 50 years. BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio. URL: <https://www.bbc.com/news/articles/cp8wd8938e8o> (дата звернення: 10.11.2025).
4. Hesson T., Cooke K. ICE's tactics draw criticism as it triples daily arrest targets. URL: <https://www.reuters.com/world/us/ices-tactics-draw-criticism-it-triples-daily-arrest-targets-2025-06-10/> (дата звернення: 07.11.2025).
5. Hesson T., Cooke K. Trump weighs revoking legal status of Ukrainians as US steps up deportations. URL: <https://www.reuters.com/world/us/trump-plans-revoke-legal-status-ukrainians-who-fled-us-sources-say-2025-03-06/> (дата звернення: 09.11.2025).
6. Mass deportations would deliver a catastrophic blow to the U.S. economy – mass deportations would deliver a catastrophic blow to the U.S. economy – United States joint economic committee. U.S. Congress Joint Economic Committee. URL: <https://www.jec.senate.gov/public/index.cfm/democrats/2024/12/mass-deportations-would-deliver-a-catastrophic-blow-to-the-u-s-economy> (дата звернення: 08.11.2025).
7. Noe-Bustamante L., Krogstad J. Americans' views of deportations. Pew Research Center. URL: <https://www.pewresearch.org/race-and-ethnicity/2025/03/26/americans-views-of-deportations/> (дата звернення: 08.11.2025).
8. Passel J., Krogstad J. U.S. unauthorized immigrant population reached a record 14 million in 2023. URL: <https://www.pewresearch.org/race-and-ethnicity/2025/08/21/u-s-unauthorized-immigrant-population-reached-a-record-14-million-in-2023/#what-has-happened-to-the-unauthorized-immigrant-population-since-2023> (дата звернення: 08.11.2025).
9. Southwest land border encounters. U.S. Customs and Border Protection. URL: <https://www.cbp.gov/newsroom/stats/southwest-land-border-encounters> (дата звернення: 09.11.2025).
10. Yousif N. Six big immigration changes under Trump – and their impact so far. BBC Home – Breaking News, World News, US News, Sports, Business, Innovation, Climate, Culture, Travel, Video & Audio. URL: <https://www.bbc.com/news/articles/clyn2p8x2eyo> (дата звернення: 08.11.2025).
